

Сенату Универзитета уметности у Београду
Наставно-уметничко-научном већу
Факултета музичке уметности у Београду

На основу члана 30. Закона о високом образовању (*Службени гласник* Републике Србије бр. 76/05, 100/07 – др. пропис 97/08, 44/10, 93/12, 89/13, 99/14, 45/15 – аутентично тумачење и 68/115), чланова 40. и 41. Правилника о студирању бр. 01-1372/10 од 10. јуна 2010. године, члана 41. Статута Факултета музичке уметности у Београду, на предлог Катедре за солфеђо и музичку педагогију од 15. јануара 2015. године, Наставно-уметничко-научно веће Факултета музичке уметности је на седници одржаној 20. јануара 2016. године, донело Одлуку (бр. 01–185/16), о именовану Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације МА Лидије Николић под насловом *Фактори стицања и развоја музичких компетенција код студената учитељских студија*. Комисија у саставу:

- др Гордана Каран, редовни професор на предметима солфеђо и методика наставе солфеђа, Универзитет уметности у Београду, Факултет музичке уметности,
- др Ивана Дробни, редовни професор на предметима солфеђо и методика наставе солфеђа, Универзитет уметности у Београду, Факултет музичке уметности, ментор,
- др Бланка Богуновић, редовни професор за ужу научну област психологија и педагогија, Универзитет уметности у Београду, Факултет музичке уметности, коментор,
- др Гордана Стојановић, редовни професор Учитељског факултета у Београду у пензији,
- др Нада О'Брајен, доцент на предмету методика општег музичког образовања Универзитет уметности у Београду, Факултет музичке уметности, и

подноси Наставно-уметничком-научном већу Факултета музичке уметности и Сенату Универзитета уметности у Београду

ИЗВЕШТАЈ
о докторској дисертацији

ФАКТОРИ СТИЦАЊА И РАЗВОЈА МУЗИЧКИХ КОМПЕТЕНЦИЈА
КОД СТУДЕНАТА УЧИТЕЉСКИХ СТУДИЈА

Кандидаткиње МА Лидије Николић

Чланови комисије су прочитали докторску дисертацију и сагласили се да је подобна за јавну одбрану. На основу тога сачинили су Извештај који садржи: уводно

образложење, биографију и библиографију кандидаткиње, анализу дисертације, оцену остварених резултата, критички осврт са коментарима и питањима, образложење доприноса науци, и закључак са завршном оценом дисертације.

1. УВОДНО ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

МА Лидија Николић пријавила је тему докторске дисертације под називом *Фактори стицања и развоја музичких компетенција код студената учитељских студија* 31. маја 2013. године (бр. 02-32/11-13). На основу предлога Катедре за солфеђо и музичку педагогију именована је Комисија за оцену испуњености услова за стицање доктората и научне заснованости теме докторске дисертације у саставу др Нада О'Брајен, доцент на Факултету музичке уметности, др Бланка Богуновић, ванредни професор на Факултету музичке уметности, и др Гордана Стојановић редовни професор у пензији Учитељског факултета у Београду.

Веће Факултета на седници одржаној 8. септембра 2014. године утврдило је предлог одлуке о усвајању позитивног Извештаја Комисије за оцену испуњености услова за стицање доктората и научне заснованости теме докторске дисертације и одобравању теме докторске дисертације (бр. 01-1784/14 од 9. септембра 2014. године). Сенат Универзитета уметности на седници од 30. октобра 2014. године донео је Одлуку бр. 7/489 од 5. новембра 2014. године (бр. 01-2645/14 од 12. новембра 2014. године) о усвајању Извештаја и одобравању рада на докторској дисертацији. Као ментор на изради докторске дисертације именована је др Нада О'Брајен, доцент, а коментор др Бланка Богуновић, редовни професор.

Веће Факултета музичке уметности на седници од 14. априла 2015. године утврдило је предлог одлуке о промени ментора при изради докторске дисертације тако што је уместо др Наде О'Брајен, доцента, за ментора предложена др Ивана Дробни, редовни професор. Сенат Универзитета уметности на седници од 30. априла 2015. године донео је Одлуку о промени ментора на изради докторске дисертације, којом се уместо др Наде О'Брајен, доцента, именује др Ивана Дробни, редовни професор.

МА Лидија Николић је, уз сарадњу са ментором др Иваном Дробни и коментором др Бланком Богуновић, завршену докторску дисертацију, на даљу процедуру, предала Факултету музичке уметности у Београду 21. децембра 2015. године.

2. БИОГРАФИЈА КАНДИДАТКИЊЕ

Лидија Николић је рођена 15.07.1971. године у Винковцима, Хрватска. Основну музичку школу завршила је у ЦГПО „Фрањо Кухач“ у Осијеку (инструментални одсек – клавир). У истој установи је завршила средњу музичку школу прво на теоријском одсеку, а после и на одсеку за соло певање. Као соло певачица наступала је на бројним концертима и на савезним и републичким такмичењима где је освајала прве и друге награде.

На студијама Глазбене културе на Педагошком факултету у Осијеку (Хрватска) имала је висок просек оцена (4,62 од 5.00 могућих, према хрватском систему оцењивања), а 1996. године је дипломирала са темом *Развој лествица* под менторством проф. Адалберта Марковића.

По завршетку студија запослила се као наставник музичких предмета на студијама за учитеље разредне наставе и студијама за васпитаче прво на Педагошком факултету, затим на Учитељском факултету у Осијеку који данас носи назив Факултет за одгојне и образовне знаности Свеучилишта Ј. Ј. Штросмајера у Осијеку (Хрватска). Последњи пут је изабрана у наставно звање виши предавач 2013. године. Наставни предмети које је изводила или које изводи су: Свирање, Збор, Пјевање и свирање, Теорија гласбе, Глазбена култура, Методика гласбене културе, Глазбена слушаоница, Глазбена култура с методиком, Дјечје гласбено стваралаштво, Глазба с практикумом и Глазба у интегрираном курикулуму. Менторка је студентима предшколског васпитања у изради завршних радова.

Аутор је позитивно рецензираних и усвојених наставних програма обавезних музичких предмета на учитељским факултетима у Хрватској 1998, 2003. и 2005. године, као и 2002. и 2005. године на студијама предшколског васпитања.

Осим наставе на факултету, радила је као спољни сарадник у Глазбеној школи „Фрањо Кухач“ у Осијеку у настави солфеђа, водила је дечији хор Центра за гласбену подуку СО-ЛА-МИ у Осијеку и музичке активности са децом предшколског узраста у Удрузи особа с кохлеарним имплантатом Amicus, Осијек.

Као гостујући предавач држала је стручна предавања и радионице на Ђозеф Јозеф Јозеф Ђозеф Баји (Мађарска) и музичке радионице на стручним скуповима за учитеље разредне наставе у организацији Агенције за одгој и образовање Републике Хрватске у Винковцима, Славонском Броду и Старом Петровом Селу (Хрватска).

Излагала је на међународним научним скуповима радове из области опште музичке педагогије, а 2009. године, са коауторком, осваја награду за најбољи рад (Трема студената приликом свирања и пјевања) на 3. међународној конференцији о напредним и суставним истраживањима – *The 3rd International Conference on Advanced and Systematic Research (€CNSI-2009)* у Задру (Хрватска).

Докторске академске студије музичке педагогије на Факултету музичке уметности, Универзитет уметности у Београду уписала је 2010. године.

Библиографија

- Николић, Л. (2014). *Образовање будућих учитеља разредне наставе за вођење певања у разреду*. У М. Петровић (ур.): *Социолошки аспект педагогије и извођаштва у сценским уметностима* (стр. 81-99). Београд: Факултет музичке уметности.
- Nikolić, L., Ercegovac-Jagnjić, G. & Bogunović. B. (2013). The influence of primary teachers' educational models on elements of their musical competence. *Croatian Journal of Education*, 15 (4), 1033-1056
- Nikolić, L. i Ercegovac-Jagnjić, G. (2010). Uloga glazbenih sposobnosti u glazbenom obrazovanju učitelja primarnog obrazovanja. У Т. Vrandečić i А.

Didović (ur.): *Glas i glazbeni instrument u odgoju i obrazovanju* (str. 20-30). Zagreb: Učiteljski fakultet sveučilišta u Zagrebu i Europski centar za napredna istraživanja, Zagreb./поглавље у књизи

- Ercegovac-Jagnjić, G. i Nikolić, L. (2010). Trema studenata prilikom sviranja i pjevanja. U: T. Vrandečić i A. Didović (ur.), *Glas i glazbeni instrument u odgoju i obrazovanju* (str. 90-102). Zagreb: Grafobiro Dominić./поглавље у књизи
- Nikolić, L. i Ercegovac-Jagnjić, G. (2010). Uloga glazbenih sposobnosti u glazbenom obrazovanju učitelja primarnog obrazovanja. *Metodika*, 11, 20, 23-33
- Nikolić, L. i Ercegovac-Jagnjić, G. (2009). Uloga glazbenih sposobnosti u glazbenom obrazovanju učitelja primarnog obrazovanja. U T. Vrandečić i A. Didović (ur.): *Zbornik radova sa specijaliziranih umjetničko-znanstvenih skupova, Glas i glazbeni instrument u procesu edukacije odgojitelja i učitelja (GGIPEOU) 2007. i Glas i glazbeni instrument u procesu edukacije učenika i studenata (GGIPEUS) 2008.*, (str. 67-78). Zagreb: Učiteljski fakultet, Sveučilište u Zagrebu
- Ercegovac-Jagnjić, G. i Šenk (Nikolić), L. (2007). Glazbena kultura u novom kurikulumu u odgoju i obrazovanju djeteta, odgojitelja i učitelja. U R. Bacalja (ur.): *Prema novom kurikulumu u odgoju i obrazovanju: zbornik radova s međunarodnog znanstveno-stručnog skupa* (str. 295-303). Zadar: Sveučilište u Zadru, Stručni odjel za izobrazbu učitelja i odgojitelja predškolske djece
- Ercegovac-Jagnjić, G. i Nikolić, L. (2007). Glazbene kompetencije učitelja. U N. Babić (ur.): *Kompetencije i kompetentnost učitelja: zbornik radova s međunarodnog znanstvenog kolokvija*, (str. 191-197). Sveučilište J.J.Strossmayera u Osijeku, Učiteljski fakultet u Osijeku, Kherson State University Kherson, Ukraine
- Šenk (Nikolić), L. i Ercegovac-Jagnjić, G. (2004). Poteškoće u nastavi sviranja na učiteljskom studiju. *Život i škola*, 12, 116-124

3. АНАЛИЗА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Докторска дисертација МА Лидије Николић *Фактори стицања и развоја музичких компетенција код студената учитељских студија*, обима је 326 страна одштампаних фонтом Times New Roman величине 12, са стандардним проредом 1,5, и 101 графичким прилогом (71 табела, 20 графикона и 10 слика).

Рад садржи пет конститутивних поглавља која су тематски организована: „Теоријска разматрања“, „Теоријски концепт истраживања“, „Емпиријска истраживања“, „Педагошке импликације – предлог оптималног модела музичког образовања будућих учитеља“ и „Закључак“.

У Уводу (7-14), ауторка указује на незадовољавајуће стање музичког образовања студената учитељских студија у Хрватској, недовољну истраженост евидентних проблема у настави и одсуство уједначеног система музичког образовања овог профила будућих стручњака. После кратког приказа дисертације следи прво поглавље „Теоријска разматрања“ (15-60). Кандидаткиња у првом сегменту овог дела рада, указујући на важност музике за општи развој детета,

детаљно говори о њеној улози за подстицај когнитивног, социјалног, емоционалног и психомоторног развоја, а са циљем да укаже на потребу за квалитетним музичким образовањем учитеља и стога и стицање адекватних компетенција, како би били у могућности да одговоре на задатке који су им поверени у критичном периоду како општег, тако и музичког развоја деце. Логичан наставак излагања представља приказ генералне позиције предмета Музичка култура у хрватском образовном систему, а потом и у млађим разредима основне школе (у Хрватској). У оквиру два издвојена потпоглавља Николићева говори о прописаним наставним компетенцијама и високом образовању будућих учитеља у оквиру кога они те компетенције треба да стекну. Осим тога, она даје и историјски преглед музичког образовања учитеља у Хрватској, на основу којег је могуће сагледати линију развоја почев од 1774. године, до данас.

Друго поглавље „Теоријски концепт истраживања“, подељено је на две велике целине у којима се детаљно говори о унутрашњим (65-102) и спољашњим факторима (103-126) стицања и развоја музичких компетенција студената учитељских студија. У оквиру разматрања унутрашњих компетенција, у засебним потпоглављима осветљен је значај и место психолошких чинилаца – музичких способности, мотивације, самопоуздања и самоефикасности, као и ставова о музици и музичком образовању полазника учитељских студија, док је по питању спољашњих фактора детаљно било речи о музичким искуствима студената пре студија, концепцији музичких предмета на учитељским студијама и постојећој пракси наставе музике на учитељским факултетима у Хрватској.

У трећем поглављу под називом „Емпиријска истраживања“ приказана су два обимна емпиријска истраживања која је кандидаткиња реализовала током израде дисертације. Предмет истраживања представља евалуација ефикасности постојећег модела наставе и установљавање фактора његове ефикасности, са циљем креирања делотворнијег модела музичког образовања будућих учитеља. Евалуација ефикасности модела музичког образовања будућих учитеља спроведена је на два нивоа: процесна евалуација постојећег модела вокално-инструменталне наставе, и евалуација постојећег модела музичког образовања студената учитељских студија од стране учесника наставног процеса на више факултета у Хрватској.

На основу спроведених истраживања и из њих проистеклих закључака, ауторки је био отворен пут да у Четвртом поглављу „Педагошке импликације – предлог оптималног модела музичког образовања будућих учитеља“ (255-265), креира модел музичке наставе на учитељским студијама у четворогодишњем трајању, где су обухваћени оквирни садржаји заступљених предмета, њихов статус и број недељних часова, облици наставе, циљеви и компетенције које се стичу, а према којима су обликовани исходи учења.

„Закључак“ (266-273) читаоца још једанпут подсећа на полазиште ове дисертације које се ослонило на став да се „добро постављен концепт наставног предмета не може реализовати ако учитељ није у довољној мери компетентан“, те да је проналажење решења, због одсуства адекватних научних података, представљало „комплексан задатак“ (266). Предлог модела наставе остварен је захваљујући томе што су истраживања Николићеве недвосмислено указала на који начин ће студенти

бити оспособљени да одговоре захтевима свог будућег позива, уз неопходну резерву и сугестију да би незнатно модификована истраживања било добро применити на већем броју испитаника и на нивоу целе државе (Хрватске).

На крају рада наведен је списак коришћене литературе и Прилози.

4. ОЦЕНА ОСТВАРЕНИХ РЕЗУЛТАТА

МА Лидија Николић је показала изузетну систематичност у излагању разнородне теоријске и стручне грађе и периодике, логично и сврсисходно распоређеним тематским целинама. Кандидаткиња сугестивно и стручно приказује проблематику музичког образовања студената учитељских студија, аспекте наставе, актуелне развојно-психолошке теорије, те јасно и прегледно, на основу сумираних резултата истраживања, поставља концепт наставе музике на учитељским студијама.

Теоријски концепт истраживања Лидија Николић гради холистички, обухватајући унутрашње и спољашње чиниоце стицања и развоја музичких компетенција на студентском узрасту. Она кондензовано и информативно говори о музичким способностима (природа, развој, мерење и процењивање, место музичких способности у процесу стицања музичких компетенција и вештина), мотивацији за учење музике, самоефикасности и самопоуздању и ставовима према музици и музичком образовању. У оквиру групе спољашњих чинилаца које је издвојила као релевантне за тему, кандидаткиња говори о значају слушања музике и музичких искустава за развој способности и о образовно-васпитном контексту учења музике: системском и оном који се тиче саме реализације наставе.

Међу најистакнутије резултате до којих је Николићева дошла током израде дисертације, као примарни бисмо истакли – осмишљавање методичког концепта наставе музике на учитељским студијама. Ради се о моделу који узима у обзир постојећи педагошки контекст и реалне могућности промене, и јасно дефинише циљеве, исходе и оквирни садржај предмета током четири године студија. Конципирање оваквог плана и програма предмета реализовано је на основу процесне евалуације постојеће наставе, почевши од примене стандардизованог теста музичких способности на почетку, до вредновања исхода током и на крају школске године.

Једно од важних својстава које одликује рад кандидаткиње, а који је и омогућио оригинални допринос музичкој педагогији у домену наставе музике, јесте обухватност приступа и сагледавања чинилаца који условљавају, усмеравају и доприносе исходима наставе, те воде стицању и развоју музичких компетенција. У том смислу је кандидаткиња успела да успешно артикулише принципе образовно-васпитног процеса, који подједнако развија стручне и музичке компетенције обезбеђујући студентима, будућим учитељима, неопходну професионалну сигурност.

5. КРИТИЧКИ ОСВРТ НА ДИСЕРТАЦИЈУ

Рад Лидије Николић одликује савременост, јер се бави темом компетенција као исхода образовања, која је једна од кључних у оквирима образовних политика и стратегија образовања, као и иновативност, јер доноси нови приступ истраживању ове теме и осмишљава јасне начине за унапређење праксе музичког образовања. На тај начин овај рад доприноси и развоју музичке педагогије у региону.

Предмет и циљ рада

Кандидаткиња наступа интердисциплинарно, користећи знања психологије, педагошке психологије и опште педагогије, при томе компетентно владајући и примењујући методологију научног, емпиријског истраживања. Релевантној теми стицања музичких компетенција на терцијарном нивоу образовања будућих учитеља приступила је промишљено, обухватно и систематски. Сагледана је темељно постојећа литература и представљена су постојећа доступна сазнања која се тичу одабране теме, како би се надоградио сопствени допринос ширењу научно заснованог знања у области којом се кандидаткиња бави.

Полазне претпоставке и резултати истраживања

Основно полазиште истраживачког поступка ослањало се на став да се добро постављен концепт наставног предмета не може реализовати ако учитељ није у довољној мери компетентан, а темељни услов компетентности учитеља за наставу музике у млађим разредима основне школе јесте квалитетно музичко образовање на студијама. Због недостатка ваљаних података, па самим тим и одсуства мерних инструмената за истраживање музичког образовања учитеља, али и оних о музичком образовању одраслих који пре студија нису имали искуства са овом врстом обуке, Лидија Николић је истраживању овог проблема приступила експлоративно.

У разматрање је укључен велики број предикторских и критеријумских чинилаца, реализована су два сложена и обимна емпиријска истраживања, од којих једно лонгитудинално, што је реткост у домену образовања, а посебно музичког образовања. Ради се о систематском поступку праћења напредовања стицања знања и компетенција певања и свирања студената, и на тај начин континуиране провере вредности примењених педагошких поступака.

И поред обимности података и примењених метода, колегиница Николић држи чврсто и прегледно структуру рада, има јасан фокус и прецизност у формулисању идеја и закључака. Налази истраживања јасно указују на статус наставне праксе и чинилаца који одређују ефикасност наставе и самоефикасност студената, као чиниоце стицања музичких компетенција студената, будућих учитеља.

Методе које су примењене у истраживању

Предмет истраживања представља евалуацију ефикасности постојећег модела наставе и установљавање фактора његове ефикасности, са циљем креирања

делотворнијег модела музичког образовања будућих учитеља. У ту сврху спроведено је лонгитудинално истраживање које је пратило утицај вокално-инструменталне наставе на стицање и развој музичких компетенција, али и трансверзално истраживање мишљења и ставова пригодног узорка студената и наставника. Емпиријско истраживање А (127-222), је лонгитудинално истраживање осмишљено са намером да се утврди степен и склоп фактора који доприносе стицању и развоју музичких компетенција будућих учитеља у оквиру постојећег наставног модела. У њему су, осим дијагностиковања музичких способности кандидата у оквиру пријемног испита на учитељске студије, испитане предикторске варијабле (психолошке и образовне), интервенишуће (наставни контекст и радни активитет) и критеријумске (музичке компетенције – свирање, певање и музичка знања), као и опште варијабле (демографске и варијабле музичког предзнања и искуства). Емпиријско истраживање Б (223-254) спроведено је са циљем адекватне процене постојећег модела наставе и укључило је утврђивање ставова наставника и студената о својствима постојећег модела музичког образовања будућих учитеља.

Истраживање је показало добра својства тренутног модела музичког образовања будућих учитеља у оквиру спроведене вокално-инструменталне наставе. На основу уочених недостатака модела предложена су решења која би могла довести до квалитетнијих музичких компетенција будућих учитеља. Испитивањем мишљења и ставова студената и наставника о тренутном моделу музичког образовања будућих учитеља утврђена су својства која тренутни модел чине ефективним, али и она која представљају мањкавост.

На основу налаза оба истраживања, поседовања педагошких и педагошко-психолошких знања, као и на основу свог музичко-педагошког искуства Лидија Николић формулише предлог модела музичког образовања будућих учитеља за који сматра да обезбеђује квалитетно и ефикасно стицање потребних музичких компетенција.

У оквиру сегмента Прилози (23 прилога) кандидаткиња систематично и отворено прилаже обиман материјал креиран за потребе истраживања: мерне инструменте – Упитнике, Евалуационе листове, Тест музичких способности, Тест музичке писмености, Анкете, Нотне примере, као и табеле са статистичким анализама и квалитативне одговоре испитаника, чиме се јасно може стећи увид у њихов садржај и аутентичност. Тиме се отвара могућност за примену у другим истраживањима и сходно томе, поређење резултата, и последично унапређење наставне праксе, како у Хрватској, тако и у региону.

Литература

Списак коришћене литературе садржи 272 библиографске јединице и 17 веб извора на српском/хрватском, енглеском и немачком језику. Литература је адекватно одабрана, обрађена на систематичан начин и обухвата кључна дела из области обрађиваних у раду: педагогије (Андриловић и Чудина, Банђур и Поткоњак, Дамјановић), дидактике (Богнар, Матијевић), музичке педагогије и методике наставе музичке културе (З. М. Васиљевић, Davies, Ивановић), музичке теорије (Jackendorff и

Lerdahl), психологије, психологије музике и педагошке психологије (Богуновић, Gardner, Гргин, Hallam, Мирковић-Радош, Mursell, Seashore, Shellenberg, Sloboda).

Наводимо питања која би била основа за дискусију:

- У чему су се огледали највећи изазови лонгитудиналног истраживања?
- Какве су практичне импликације „Теста музичких способности“?
- Да ли постоје и какве су повратне информације студената након завршеног процеса евалуације постигнућа?
- Какве су реалне могућности примене „Оптималног модела музичког образовања будућих учитеља“?

6. ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ДОПРИНОСА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

МА Лидију Николић одликује енергична и промишљена намера да допринесе развоју музичке педагогије прагматично одређеним циљем унапређења наставне праксе, чији је и сама део. Она критички разматра постојеће стање, увиђа недостатке и користећи објективну научну методологију успева да сагледа релевантне чиниоце постигнућа у стицању неопходних музичких компетенција. Њен приступ је холистички и произлази из увида да исходи образовања представљају резултанту унутрашњих и спољашњих чинилаца, у овом случају, психолошких, образовних и социјалних.

- МА Лидија Николић је по први пут, како у нашој средини, тако и у региону, обрадила проблематику стицања музичких компетенција на учитељским студијама.
- Рад доноси исцрпни преглед теоријске анализе литературе која се тиче релевантности музике и музичког образовања за општи развој детета, као и постојећих знања у области компетенција учитеља за наставу музике у Хрватској. Тиме је обезбеђено довољно информација које могу бити полазна тачка будућим истраживачима, а поред тога, омогућена су компаративна истраживања образовно-васпитне праксе у региону, која има исто исходиште и сличне данашње проблеме.
- Значајан допринос докторске дисертације сагледавамо и у примени емпиријских истраживачких поступака, посебно евалуативног лонгитудиналног, које је кандидаткиња спровела, чиме је обезбеђена објективност и поузданост прикупљених података, као и научна заснованост закључака. Оригинални мерни инструменти, конструисани за потребе истраживања, приложени су и омогућавају даља, компаративна истраживања.
- Дисертација Лидије Николић је једна од првих која доноси кључне новине у домену научних радова музичке педагогије, маркирајући нови, савремени приступ истраживању система музичког образовања.

- У овој дисертацији је по први пут у Србији, а колико нам је познато и у региону, конструисан тест музичких способности заснован на постојећој музичко-педагошкој пракси, који је детаљно разрађен и стандардизован, при чему је нарочито важно истаћи да је кандидаткиња водила рачуна о музичком наслеђу конкретне средине. На овај начин Лидија Николић је обезбедила поуздано средство провере музичких способности на пријемним испитима за учитељске студије и омогућила унапређење наставне праксе.
- Кандидаткиња је холистичким приступом обухватила велики број чинилаца који утичу на образовање будућих учитеља и јасно одредила релевантне музичке компетенције и начин на које се оне квалитетно и методички засновано стичу.
- Колегиница Николић је, на основу истраживања које је спровела, предложила „Оптимални модел музичког образовања будућих учитеља“ четворогодишње музичке наставе на учитељским студијама, као оригинални концепт који одговара потребама студената, стицању професионалних компетенција и обезбеђивању добре праксе наставе музичке културе у основној школи.

7. ЗАКЉУЧАК КОМИСИЈЕ

Докторска дисертација МА Лидије Николић *Фактори стицања и развоја музичких компетенција код студената учитељских студија*, представља пионирски подухват по питању истраживања музичког образовања будућих учитеља у Хрватској. Кандидаткиња, ослањајући се на постојеће научно-теоријске и истраживачке налазе, лично музичко-педагошко искуство и потребе специфичног образовног контекста, прави искорак у односу на досадашњу праксу, снажно и смело, при томе промишљено и систематично, осваја нова знања и формулише оригинални концепт, и тиме јасно доприноси развоју музичке педагогије. У том смислу, докторска дисертација која је пред нама пружа драгоцен допринос, како сагледавању кључних аспеката музичке наставе, тако и предложеним решењима која су применљива у наставној пракси. Рад на овој теми изискивао је дуготрајан и дивергентан истраживачки напор, способност сагледавања бројних педагошких, социолошких, психолошких, и методичких фактора како би били осветљени сви аспекти наставе музике студената учитељских факултета. МА Лидија Николић је са успехом реализовала постављене циљеве и написала рад који ће бити користан не само музичким педагозима и учитељима у Србији, Хрватској и региону, већ и другим профилима стручњака укључених у планирање, реализацију и развој образовно-васпитног рада у целини.

На основу критичког сагледавања и оцене докторске дисертације, Комисија констатује да он по свим својим одредницама и елементима испуњава критеријуме докторског научног рада високих домета и представља значајан допринос развоју теорије и праксе музичке педагогије. Комисија стога једногласно даје дисертацији

МА Лидије Николић *Фактори стицања и развоја музичких компетенција код студената учитељских студија* **позитивну оцену** и са задовољством предлаже Наставно-уметничко-научном већу Факултета музичке уметности и Сенату Универзитета уметности у Београду да **прихвати Извештај и покрене процедуру за јавну одбрану докторске дисертације.**

Комисија у саставу:

др Гордана Каран, редовни професор, Универзитет уметности у Београду, Факултет музичке уметности

др Ивана Дробни, редовни професор, Универзитет уметности у Београду, Факултет музичке уметности, ментор

др Бланка Богуновић, редовни професор, Универзитет уметности у Београду, Факултет музичке уметности, коментор

др Гордана Стојановић, редовни професор Учитељског факултета у Београду у пензији

др Нада О'Брајен, доцент, Универзитет уметности у Београду, Факултет музичке уметности